

PRESENTACIÓ

Les guerres sempre deixen petjades en els pobles: en els carrers, en els edificis, en l'activitat econòmica, en el teixit social... i en les consciències. Les memòries dels fets i de les seues conseqüències sempre són diferents. Hi ha tantes històries personals com maneres de veure i viure esdeveniments tan traumàtics, i més encara quan es tracta d'una guerra civil, on l'enemic pot ser el veí del costat, un amic o fins i tot un familiar.

Però hi ha uns elements que són comuns a la memòria dels seus habitants, encara que les vivències hagen estat diferents: la dels llocs de guerra, és a dir aquells espais que han tingut un protagonisme o presència clara en el conflicte i que formen part del fris bèl·lic, bé en forma de resta material relacionada (runes, trinxeres, refugis, senyals de bombardeigs), bé perquè van ser escenaris d'esdeveniments rellevants (de batalles, per exemple), o bé perquè van contribuir a canviar les relacions humanes o, fins i tot, l'escenari urbà, social o militar.

Malgrat estar tot el conflicte en la rereguarda, la ciutat d'Alcoi va sofrir un total trasbalsament durant els mil dies que va durar. El binomi que tant s'utilitza per a resumir els anys de la contesa, guerra i revolució, a Alcoi van tenir una perfecta expressió, ja que als pocs mesos de l'aixecament la seua fesomia va canviar dràsticament, tant urbanísticament, com socialment i laboralment. Els partits polítics i els sindicats van organitzar milícies populars per fer front a l'aixecament, es van crear un munt de casernes militars, es van habilitar hospitals per a rebre els ferits, es van acollir milers de refugiats, es van construir refugis subterranis, es va constituir un govern local revolucionari, que va col·lectivitzar la majoria de les fàbriques i de les activitats productives, es van confiscar un munt d'edificis, religiosos i particulars, que van canviar de funció, es van enderrocar esglésies i va sofrir els efectes dels bombardeigs... Per tot açò, Alcoi pot ser considerat com un a mena d'observatori o "taller" de la guerra.

Resta que ara els espais a visitar pugen servir fins i tot de reflexió, per apropar-nos a actituds de pau, de tolerància o de solidaritat.

[Arxiu Fotogràfic E. Pettersen]

ESPAÑA
SPAIN

TOURIST INFO ALCOY
Plaça d'Espanya, 14
03801 Alcoi (Alicante)
Tel. +34 965 53 71 55
Fax. +34 965 53 71 53
alcoi@touristinfo.net
www.alcoyturismo.com

Comprometidos con la calidad y la excelencia para la satisfacción de nuestros turistas.
Compromesos amb la qualitat i l'excel·lència per a la satisfacció dels nostres turistes

Web Alcoi Turismo

Video Promocional Turismo

ALCOY EN TIEMPOS DE GUERRA

CASTELLANO
VALENCIÀ

PRESENTACIÓN

Las guerras siempre dejan huella en los pueblos: en las calles, en los edificios, en la actividad económica, en el tejido social... y en las conciencias. Las memorias de los hechos y de sus consecuencias siempre son diferentes. Hay tantas historias personales como maneras de ver y vivir acontecimientos tan traumáticos, y más aún cuando se trata de una guerra civil, donde el enemigo puede ser el vecino de al lado, un amigo o incluso un familiar.

Pero hay unos elementos que son comunes a la memoria de sus habitantes, aunque las vivencias hayan sido diferentes: los lugares de guerra, es decir aquellos espacios que han tenido un protagonismo o presencia clara en el conflicto y que forman parte del friso bélico, bien en forma de restos materiales (escombros, trincheras, refugios, señales de bombardeo), bien porque fueron escenarios de acontecimientos relevantes (de batallas, por ejemplo), bien porque contribuyeron a cambiar las relaciones humanas o, incluso, el escenario urbano, social o militar.

A pesar de que Alcoi estuvo durante todo el conflicto en la retaguardia, la ciudad sufrió un profundo cambio a lo largo de los mil días que éste duró. El binomio que tanto se utiliza para resumir los años de la contienda, guerra y revolución, en Alcoi tuvo una perfecta expresión, ya que a los pocos meses del levantamiento su fisonomía cambió drásticamente, tanto urbanísticamente, como social y laboralmente. Los

partidos políticos y los sindicatos organizaron milicias populares para hacerle frente al levantamiento, se abrieron un buen número de cuarteles militares, se habilitaron hospitales para atender a los heridos, vinieron miles de refugiados, se construyeron refugios subterráneos, se constituyó un gobierno local revolucionario que colectivizó la mayoría de las fábricas y de las actividades productivas, se confiscaron un montón de edificios, religiosos y particulares, que cambiaron de función, se derribaron iglesias y la ciudad sufrió los efectos de los bombardeos... Por todo esto, Alcoi puede ser considerado como una especie de observatorio o "taller" de la guerra.

Falta que ahora los espacios a visitar puedan servir incluso de reflexión, para acercarnos a actitudes de paz, de tolerancia o de solidaridad.

7 SANTUARIO DE MARÍA AUXILIADORA

Utilizado para almacenar materias de la industria textil socializada. Fou emprat per emmagatzemar-hi matèries de la indústria tèxtil socialitzada.

8 REFUGIO ANTIGUAS FÁBRICAS DE FERRÁNDIZ Y CARBONELL

Situado debajo de la fábrica de Carbonell, con una superficie de 255m2 podía alojar unas 1.200 personas. Situat davall de la fàbrica de Carbonell, amb una superfície de 255m2 podia allotjar unes 1.200 persones.

9 ANTIGUO MONTE DE PIEDAD

Donde se confeccionaron los "monos" que llevaban los milicianos. On es van confeccionar els "monos" que portaven els milicians.

10 REFUGIO DE LA BENIATA

Con una superficie de 418m2 podía alojar 1.672 personas. Amb una superfície de 418m2 podia allotjar 1.672 persones.

11 REFUGIO DE CERVANTES

Con capacidad para 1.166 personas y superficie de 292m2. Amb capacitat per a 1.166 persones i superfície de 292m2.

1 CÍRCULO CATÓLICO DE OBREROS

Ocupado por la Guardia Popular Antifascista (GPA). Ocupat per la Guàrdia Popular Antifeixista (GPA).

2 AYUNTAMIENTO

Centro de la política municipal. Se instaló una sirena en su azotea. Cap i casal de la política municipal. Es va instal·lar una sirena al seu terrat.

3 ANTIGUA ESCUELA INDUSTRIAL

Convertida en cuartel y hospital militar Sueco-Noruego. Es va convertir en quarter i hospital militar "Sueco-Noruego"

4 CÍRCULO INDUSTRIAL

Ocupado por la Federación Local de Sindicatos CNT-FAI y las Milicias Antifascistas. Ocupat per la Federació Local de Sindicats CNT-FAI i les Milícies Antifeixistes.

5 IGLESIA DE SAN MAURO Y SAN FRANCISCO

Albergó el Juzgado del Partido Judicial y el militar. Va albergar el Jutjat del Patit Judicial i el militar.

6 REFUGIO DE LA GLORIETA INDUSTRIAL

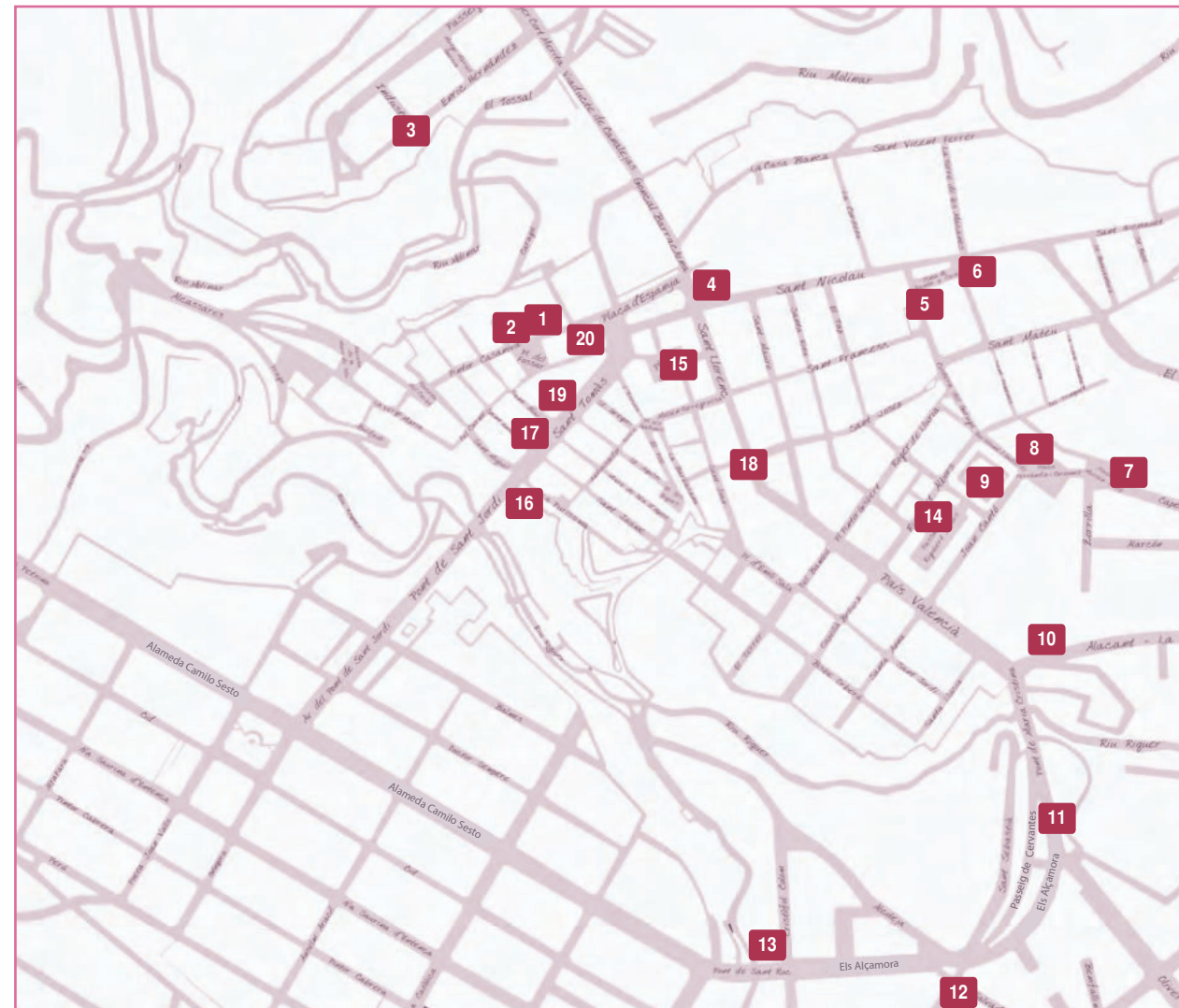
Con una superficie de 378m2 podía alojar 1.512 personas. Amb una superfície de 378m2 podia allotjar 1.512 persones.

[Arxiu fotogràfic E. Rabo]

Photocredit: Arxiu Municipal, Arxiu Fototeca-col·leccions-Família Parja-Sangreou, Família García Miralles, Família Coloma i Floreal, Moltó Soler

12 REFUGIO FUNDICIÓN RODES

Refugio de esta Industria Metalúrgica Alcoyana Socializada (IMA), con una superficie de 169m2 y capacidad para unas 280 personas. Refugi d'esta Indústria Metal·lúrgica Alcoiana Socialitzada (IMA), amb una superfície de 169m2 i capacitat per unes 280 persones.

13 ANTIGUO EDIFICIO DE LA HIDROELÉCTRICA

Bombardeado varias ocasiones por la aviación italiana para cortar el suministro eléctrico. Bombardejat moltes ocasions per l'aviació italiana per a tallar el subministrament elèctric.

14 PALACETE ALBORS

Alojó un refuerzo de tropa de las Milicias Antifascistas y fue sede del Socorro Rojo Internacional. Va allotjar un reforç de tropa de les Milícies Antifeixistes i fou seu del Socors Roig Internacional.

15 PLAÇA DE DINS

La antigua iglesia conventual de San Agustín fue confiscada y derribada. L'antiga església conventual de Sant Agustí va ser confiscada i derrocada.

16 REFUGIO SANT TOMÀS

Ocupa una superficie de 425 m² y podía refugiar más de 1.700 personas. Ocupa una superfície de 425 m² i podia refugiar més de 1.700 persones.

17 IGLESIA DE SANT JORDI

Ocupada temporalmente por las JLL (Juventudes Libertarias). Ocupada temporalment per les JLL (Joventuts Llibertàries).

18 REFUGIO DEL ANTIGUO BANCO DE ESPAÑA

Ocupa toda la anchura del edificio. Abasta tota l'amplària de l'edifici.

19 IGLESIA DEL SANTO SEPULCRO

Utilizada como cuartel de Milicias Antifascistas y ocupado por la CNT. Utilitzat com a quarter de Milícies Antifeixistes i ocupat per la CNT.

20 IGLESIA DE SANTA MARÍA

Constitución del Comité Revolucionario de Defensa en su Casa Abadía. Constitució del Comitè Revolucionari de Defensa en sa Casa Abadia.

